

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

TANTÁRGY	SZINT	TÍPUS
Irodalom	Emelt szint	Tétel

TÉMAKÖR	A „magas” elit művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban
TANANYAG CÍME	A szépirodalmi paródia (Karinthy Frigyes)

A tétel vázlata:

- I. A kultúra arcai
- II. Karinthy, a „kétlaki”
- III. Karinthy, a humorista
- IV. Karinthy irodalmi paródiái
- V. Így írtok ti

I. A kultúra arcai

A **kultúra** az emberiség anyagi és szellemi vagyonának összessége – az évszázadok során számos „arca” alakult ki.

A kultúra

- A kultúra szó latin eredetű (*cultura*), jelentése: művelés, művelődés.
- Az *agrikultúra* (*mezőgazdaság*, szó szerint: *földművelés*) szavunk őrzi eredeti jelentését. Ha ebben az értelemben árnyaljuk tovább: a környezet művelését, azaz ápolását, gondozását, esetleg nemesítését jelenti.
- A kultúra tehát az emberi szellem és a szellemi értékek ápolása, gondozása, nemesítése.
- A társadalmi fejlődés, a társadalmi létforma következtében alakul ki, annak természetes kísérője.
- Fogalma későn, csak a XVII. század végén alakult ki, aminek az lehet az oka, hogy a polgárosodás folyamata során vált önálló területté. Azaz ekkor vált el a mindennapi lét kultúrájától.
- A kultúrát három részre bonthatjuk mint: elitkultúra vagy **magas kultúra**, **tömegkultúra** és a mindennapi lét kultúrája.
- A mindennapi lét kultúrája alatt az életmód kultúrát értjük, ami a kultúra praktikus, felhasználható oldala.
- A tömegkultúra elsődleges célja a szórakoztatás.
- Az elitkultúrába elsősorban a művészet, illetve a tudomány tartoznak.

Magas kultúra

- A polgárosodás és a kapitalizmus megjelenése idején kezd kialakulni.
- Az individualizmus (egyénpontú gondolkodás) előtérbe kerülésével megnövekedett az egyén jelentősége és minden másnak is, amit az egyén hoz létre, amit alkot.
- A művészi alkotás sem a közösségnek készül ezáltal, hanem az egyén önkifejezésének tere: adott művészhez köthető alkotás. (A tudomány esetében is hasonló a helyzet: személyekhez kötődnek a kutatások, felfedezések.)
- A magas kultúra számos szálon kötődik a hagyományos (népi) kultúrához.

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

Tömegkultúra

- Népszerű vagy populáris kultúrának is nevezik.
- Az elitkultúra, más néven a magas kultúra ellentétéként definiálják.
- Angolszász nyelvterületen az alsó osztály kultúrájának nevezik.
- A tömegkultúra egyrészt a tömegek ízléséhez igazodik (esetenként ő igazítja magához a tömegek ízlését), másrészt a tömegtermelés eredménye.
- Fontos eleme a *népszerűség*.
- Attól, hogy valami népszerű, tehát a tömegkultúra része, még képviselhet művészi színvonalat pl. saját korában Shakespeare vagy Petőfi is a tömegkultúra része volt, ma pedig egyértelműen az elitkultúrához soroljuk őket.
- A tömegkultúra hagyományos közvetítője a bulvársajtó, a ponyvairodalom, később pedig a rádió, majd a televízió lett.
- Napjainkban a tömegkultúra egyik legelterjedtebb csatornája az internet.
- A populáris irodalom műfajai: a romantikus regény (szerelmi románc), a kalandregény, a sci-fi, a fantasy, a rémregény (horror), a krimi stb.

II. Karinthy, a „kétlaki”

Irodalmunk egyik leg**sokoldalúbb alkotója**, Karinthy Frigyes igazi „kétlaki” szerző volt: szerves része a magyar elit- és tömegkultúrának egyaránt.

Sokoldalú alkotó

- Író, költő, műfordító, humorista, gondolkodó.
- A Nyugat polihisztorja (rendkívül széleskörű és aktuális természettudományos és humán műveltséggel rendelkezett).
- Ízig-vérig filozófus alkat volt.
- Humanista és pacifista: elsők között ragadt tollat a formálódó diktatúrák ellen (Hitler, Sztálin, Mussolini).
- Írt karcolatot, novellát, humoreszket, regényt, drámát, verset és paródiát is.
- Komoly érdeklődést mutatott:
  - a természettudományok (matematika, fizika és biológia),
  - a társadalomtudományok (pszichológia, filozófia, szociológia, nyelvészet),
  - a kortárs művészetek újdonságai,

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

- a technika friss vívmányai,
  - a jövőkutatás,
  - a mozgókép és a fotográfia
  - és a nők ellentmondásos világa iránt.
- A teljesség, a világ egésze érdekelte, és ezt a maga **komplexitásában**, összetettségében akarta műveiben megragadni. Alkotói munkáját enciklopédikus szemlélet jellemezte.
- Játékossága, filozofikussága, széles látóköre, öniróniája és önreflexióra (önvizsgálatra) való hajlandósága természetének elemi vonásából, a **kíváncsiság**ából, kísérletező alkatából fakadnak.

III. Karinthy, a humorista

Karinthy irodalmunk legnépszerűbb **humoristája**.

Humorista

- A felvilágosodás kori alkotók méltó utóda: egyaránt hatott rá **Swift** és **Voltaire** racionalizmusa, valamint cinikus humora.
- Swift metsző satírái (*Szerény javaslat*) és satirikus regényei (*Gulliver utazásai*), Voltaire – akinek mosolyáról úgy tartották, hogy többet ártott a régi rendnek, mint Rousseau „sírása” (értsd: siránkozása, panaszkodása) – jellegzetes, tabukat döntő groteszk humora, nagy hatást gyakoroltak Karinthyra.
- A *Gulliver utazásait* Karinthy fordította le magyar nyelvre, illetve tovább írta, folytatta Swift munkáját: így született meg Gulliver ötödik útjának története, az *Utazás Faremidóba*.
- Paródiáinak előzményeire rálehetünk a világ- és magyar irodalomban egyaránt: elegendő pl. Homérosz (*Békaegérharc*), Pope (*A fürtrablás*), Csokonai (*Dorottya*) vagy Petőfi (*A helység kalapácsa*) című eposzparódiáira gondolnunk.
- A paródiák utóéletére kortárs szerzőink műveiben találhatunk példát (Varró Dániel: *Változatok egy gyerekdalra*).
- Karinthy máig eleven **humora** számos forrásból táplálkozik.

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

Humora

Akárcsak Karinthy egész életművéről, a humoráról is elmondható, hogy sokoldalú és „enciklopédikus”: a **komikum** sokrétű felhasználása, lehetőségeinek minél színesebb kiaknázása jellemzi humorát.

A komikum

- A görög „kómosz” szóból származik, eredeti jelentése „falusi multság” volt.
- Mulattató, vidám hatáselem.
- Esztétikai minőség, mely a nevetséges hatásra épül.
- Olyan érték szerkezetet takar, melyben értékhiány lepleződik le, vagy értékvesztés válik nyilvánvalóvá.
- A tragikummal ellentétes minőség (ott ugyanis értékvesztés következik be).
- Célja a bíráló.

Bergson: A *nevetés* című könyvében így ír a komikumról: „Nincs komikum a sajátosan **emberin** kívül. Egy táj lehet szép, elragadó, felséges, csúf vagy jelentéktelen, nevetséges sohasem lehet.”

- Sajátosan emberi.

Így folytatja Bergson: „A nevetéssel általában együtt jár az **érzéketlenség**. Úgy látszik, a komikum csak akkor kelthet rezgéseket a lélekben, ha abban nyugodt, kiegyensúlyozott felületre hull. Természetes légköre a közöny. Nincs nagyobb ellensége a nevetésnek, mint egy erős érzélem.”

Tehát ahhoz, hogy valamin nevetni tudjunk, nem lehetünk érzelmileg **érintettek** benne.

Pl. Akkor nevetünk valakin/valamin, ha nem *sajnáljuk*.

- Távolságot és bizonyos fokú érzéketlenséget feltételez.
- Min tudunk nevetni Bergson szerint? Azon, ami:
  - emberi,
  - furcsa,
  - torz (azaz eltér a hétköznapitól, megszokottól),
  - modoros (azaz erőltetett, mesterkéltnél).

Számos **fajtája** lehet a komikumnak.

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

A komikum fajtái

- A *jellemkomikum* az ábrázolt figura karakterén, viselkedésén alapszik.
- A *helyzetkomikum* a szituációból fakad, pl. félreértésre épül.
- A *nyelvi komikum* a normától eltérő nyelvi kifejezésmódból ered, pl. szójátékok, félreértések, nyelvhelyességi hibák tartoznak ide.

A komikus ábrázolás különböző **eszközökkel** valósulhat meg. Ezek az eszközök eltérő hangnemben szólalnak meg.

A komikus ábrázolás eszközei

- **Irónia**
  - A szöveg szó szerinti és beszélő szándéka szerinti értelme ellentétes egymással.
  - Látszólag helyeseljük valakinek az álláspontját, holott nem értünk vele egyet.
  - A hibát, hiányosságot pozitív dolognak állítjuk be.
- **Gúny**
  - Egy hiba, hiányosság túlzó megjelenítése.
  - A gúny bántó, mert nevetségessé tesz.
  - Kicsinyes hibákat leplez le.
- **Szatíra/Maró gúny**
  - Bántó hibafeltárás.
  - Jellemző rá az arányok megváltoztatása pl. túlzás, kicsinyítés, nagyítás.
- **Szarkazmus**
  - Sértő, gyakran durva hibafeltárás.
  - Szókimondó, „vitriolos” humor.
  - Esetenként közönséges is lehet.

Karinty birtokában volt a **komikum minden eszközének**: groteszk helyzetek és figurák, eleven és sziporkázó szójátékok, váratlan és fantáziadús fordulatok stb.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

Eszközei

- Karinthy humora rendkívül szellemes, mély és **intellektuális** humor.
- Gyakran **abszurdítás**ba hajló.
- Bizarr, meglepő ötletei nem egyszer **groteszk** árnyalattal vegyítik humorát (pl. *Utazás a koponyám körül*).
- Műveiben gyakran találkozhatunk **jellem- és helyzetkomikummal**, de védjegyévé leginkább nyelvi humora vált: a szavak bizarr játéka.
- A **nyelvi humor** meghatározása Fülöp Lajos szavaival: „A nyelvi humor a felhasznált hangtani, helyesírási, nyelvtani és szókészletti eszközökben, stilisztikai és verstani formákban, szerkesztési lehetőségekben és a nyelvi alapú viccekben megnyilvánuló nevetségesség. Bár a nyelvben önmagában is vannak komikus szavak és fordulatok, a nyelvi humor a helyes és helytelen, a szokásos és szokatlan, a szabályos és szabálytalan ellentétén alapul, s mint ilyen, kontrasztjelenségként értelmezhető.”
- Nyelvi humorának forrása, **eszközei**:
  - szójátékok: játékos szóalkotás (pl. *árvakond, zsugorilla, ecethal*)
  - versrejtvények: kérdéshalmazás (pl. *Micsinál a micsoda a micsodán, meddig micsinál a micsodája?* Megfejtés: „Megy a juhász számaron, / Földig ér a lába...” – Petőfi)
  - eszperente: olyan nyelv, mely csak egyetlen magánhangzót használ, az „e” hangot (pl. *Tej = természetes tehének leve.*)
  - sátidrof: fordított irányú írás (pl. *nrí tehel avtídrof kasc tti*)
  - intarziajátékok: a mondat szóhatárainak eltolásával dekódolható üzenet, szövegbe rejtett szavak (pl. *Jó itt a koszt, ó lány, ide zsörtölődés nélkül jöhet az ember!*)
  - halandzsaversek: olyan, versek, melyek pusztán hangzásukkal idéznek meg egy korszakot, stílust vagy idegen nyelvet (*Huj, koszmabég, huj kerekí! vatykos csuhászok vereki!* – „kuruc vers”)

IV. Karinthy irodalmi paródiái

Karinthyra máig humoristaként tekintenek az emberek, pedig személy szerint **filozófusnak** tartotta magát. Olyan filozófusnak, aki **humoreszkeken** keresztül fejti ki filozófiáját.

A **humoreszk** kisepikai műfaj: könnyed, vidám hangulat és hangsúlyozottan nyelvi humor jellemzi.

- **Népszerű humorának** köszönhetően vált a tömegkultúra kultikus alkotójává.
- **Paródiái**, humora azonban olyan **művészi igénnyel**, imitációs képességgel és intellektussal párosul, ami a magas kultúrához köti egyúttal őket.
- Ezért is nevezte Karinthy a paródiáit **irodalmi karikatúráknak**.

Paródia

- Karinthy Frigyes szavaival szólva: a paródia **irodalmi karikatúra**, „görbe tükör”.
- A **paródia** görög eredetű szó: a *par* (eltorzított) és az *odé* (dal) szavak összetételéből jön létre (*parodeo*), jelentése „eltorzítva előadni egy dalt”.
- Mindhárom műnemben jelenlévő, humoros, satirikus műfaj.
- A paródia a formát, a külsőségeket utánozza: fennkölt formai elemeket alkalmaz jelentéktelen témára pl. Petőfi: *A helység kalapácsa* című eposzparódiájában eposzi kellékek használata egy kocsmái verekedés leírásában.
- Az **utánzás** (imitáció) fontos része a paródiának: már önmagában komikus hatású.
- A paródia rokona a **travesztia**. Pontosan a paródia „fordítottja, mert itt közönséges, aktualizáló a stílus, és a benne megjelenő tartalom a fennkölt.
- A jó paródiát a következő vonások jellemzik:
  - a paródia tárgyának alapos, beható ismerete,
  - fejlett megfigyelőképesség,
  - magas fokú imitációs képesség,
  - fejlett lényeglátó és -kiemelő képesség,
  - szellemesség,
  - leleplező jelleg,
  - kritikai él,
  - szemtelenség (szókimondás),
  - objektivitás (tárgyszerűség).

A jó parodista tud verset írni, legalább egy jó epigon szintjén. Ugyanakkor a parodistát nem lehet az epigonok közé sorolni, mert az utánzásnak nála egészen más a funkciója, mint az epigonnál.

Az **epigon** egy nagy alkotó vagy irányzat szolgai utánczója, akiből hiányzik az eredetiség.

Irodalmi karikatúrák

- Maga Karinthy nevezte a paródiát az irodalom „élősdijének”: ám olyan élőködőnek, ami azonban nem szívja el éltetőjétől a nedveket. Sőt: éppen hogy táplálja támaszát.
- Az *Így írtok ti* szerzőjéről rendre megállapítják az irodalomtörténészek, hogy a Nyugat újonnan föllépő táborának legfőbb **népszerűsítője** volt.
- Sokan hamarabb olvasták Karinthy adott szerzőről írt paródiáját, s csak ennek hatására vették kezükbe az „eredetit” is.
- Ha létezik hasznos élősd, akkor a paródia az.
- Az irodalmi karikatúra **műfaját** Karinthy teremti meg.

Műfaj

- Karinthy paródiái **összetett** műfajt teremtettek: egyszerre satírák, műelemzések és kritikák is egyben, hiszen a költők/írók stílusáról, alkotói módszeréről szólnak.
- Karinthy találó, mulatságos és kimerítő **jellemzést** ad az íróról és az életműről egyaránt.
- Karinthy számára a karikírozásra szánt „lényeg”:
  - a szerzői **modorosság** (szókincs, formakincs, stíluseszközök),
  - a **fő témák, motívumok**,
  - a jellegzetes írói/költői mentalitás, attitűd,
  - a szerzőre jellemző emberi (!) tulajdonságok.
- Ez utóbbi nem véletlen, hiszen a Karinthy-paródiák célkeresztjébe állított alkotók többségét személyesen is ismerte.
- Irodalmi „kitüntetésnek”, irodalmi rangnak számított a későbbiekben, ha valakit parodizált Karinthy. Ezzel a gesztussal ugyanis azt sugallta, hogy az adott szerzőnek kellően egyéni a stílusa: van benne mit parodizálni.
- Kettős paradoxonon nyugszik a műfaj: egyrészt kigúnyolja azt, amit nagyra becsül, másrészt népszerűsíti azt, amivel szemben kifogásai vannak.
- Paradox műfaj továbbá a paródia azért is, mert egyszerre **azonosulás** a művel és **távolságtartás** is a műtől.

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

Azonosulás

- A parodista előnye a kritikussal szemben az, hogy míg a kritikus az elvont fogalmi gondolkodás eszközeit használja, s csak ritkán él szépirodalomból ellesett fogásokkal, addig a parodista ugyanazon (vagy hasonló) nyelven beszél, mint a költő.
- A paródiaíró már a kifejezésmódja révén érezteti az olvasóval: ért a költő nyelvén. Ez máris bizonyos hitelt ad munkájának.
- A parodista szerepbe lép, az adott szerző gondolat- és képi világát idézi maga köré, használja kedvelt eszközeit, látásmódját.
- Karinthy félelmetes imitációs és empatikus képességének tudható az is be, hogy soha nem ragad le a felszínen: nem pusztán a szerző formai vagy motivikus elemeit állítja pellengérré, de egész látásmódját **idézi meg** és **teremti újra** paródiáiban.
- Ez az azonosulás (beleélés) persze nagyrészt színlelésen alapul, ami az irónia lényege.

Távolságtartás

- A távolságtartás azért szükséges, hogy objektív tudjon maradni: e nélkül sem a humor, sem a kritika nem jöhet létre.
- Az adott szerzőt kellő objektivitással, távolságból szemléli, hogy pontosan megfigyelhesse azokat a vonásait, melyek „modorosak”, azaz „megcsontosodott”, merev vonások. Melyek nem változnak, állandó, szerzőjükre jellemzők.
- Ezek a vonások egy-egy alkotó védjegyévé válnak.

V. Így írtok ti

Az **Így írtok ti**, Karinthy irodalmi paródiagyűjteménye, 1912-ben jelent meg kötet formájában.

- A paródiákat korábban Gábor Andor élclapja, a Fidibusz közölte folyamatosan 1908-tól.
- A kötet első kiadása 4 részből állt:
  - Magyar antológia,
  - Magyar próza,
  - Külföldi próza,
  - Optimisták.
- A paródiák újdonsága – többek között – abban rejlett, hogy nem csak klasszikusokat, hanem kortársakat górcső alá vett. Bizonyos értelemben: rajta keresztül nyílt meg az út a szélesebb közönség előtt a kortárs írók felé.
- A kötet sikere megoldja anyagai gondjait (állandó pénzhiánnyal küzd), azonban egy életre be is skatulyázza mint humoristát.
- Bár sok szempontból objektivitásra törekszik, de paródiáiban mégis előfordul, hogy egyes szerzőket egyértelműen támad, míg mások iránt rokonszenvet ébreszt az olvasóban.
- Így történt ez Karinthy híres, hírhedt **Ady-paródiái**val is.

Ady-paródiák

- Karinthy indíttatásában, amikor Ady-paródiáit megírta, valószínűleg része volt bizonyos védekező ösztönek.
- Ady minden bizonnyal ismerte a Fidibuszból Karinthy paródiáit, amikor cikket írt a Nyugat 1910. júniusban megjelent számába két francia parodista könyvéről.

„Úgy gondolom, hogy nálunk meg nem értenek elég jól az effajta, kedves írócsúfoláshoz. Nem új, de mindig pikáns, ahol egy kicsit olvasnak, ez a játék, s engem érdekel különösen. Magyarországon tudniillik énrajtam próbálták ki legsűrűbben. Kár, hogy kevészer sikerült. A módszer: paródiás kritika, bolondos utánzás, de mindig haragos-irigy grimaszolással. Ez a haragos-irigy grimaszolás olyan szükséges ehhez a 'műfaj'-hoz, mint a kicsúfolandónál az egyéniség.”
- A fenti sorok alapján Ady feltehetően neheztelt Karinthyra, mert:
  - úgy ír, mintha nálunk még nem létezne paródiáírás,
  - a nagy sikert arató *Így írtok ti* megjelenését követően, Ady semmi jelét nem adta elismerésének.

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

- Karinthy is neheztelt Adyra, mert:
  - tisztában volt Ady tehetségével, de nem fogadta el a költő vezér szerepét a Nyugatban,
  - Ady fölényesen megbíráltta Karinthy barátját, Kosztolányit,
  - Ady fenti néhány sora végképp megpecsételte kölcsönös ellenszenvüket.
- Az ellenszenv személyes jellegű volt, a Nyugatot nem érintette. Mikor támadások érték a lapot, egy táborba került ismét Karinthy és Ady.
- Karinthy paródiáiban Ady „modorosságait” karikírozta:
  - Adys stílusát (pl. ismétléseit; egyéni, „önkényes” szóalkotásait, szóteremtését; az „adys” szimbólumalkotást pl. a „tulajdonnevesítés” módszerét),
  - Ady témáit (pl. újdonság – „Új Undokak”, nyugatosság – „Vagyok a nyugati sirály...”, Ugar-versek – „Moslák-ország”, magyarság-versek – „De magyarnak köpött ki a föld...”),
  - Ady költői mentalitását (pl. gőg, dac – „Undok”; „Leköpöm a múltat”; szerepjáték – „Álom-királyfit, vitt tova vitt...”; „ős állandóság” – „szittya vérem”; ostromzó hazaszeretet),
  - Ady emberi vonásait (pl. meglehetősen nagy feje volt <=> „Törpe-fejűek”).

Tétel 03.

A SZÉPIRODALMI PARÓDIA (KARINTHY FRIGYES)

Felhasznált irodalom

Fülöp Lajos: A nyelvi humorról

http://epa.oszk.hu/02200/02203/00018/pdf/EPA02203_erdelyi_toll_2013_4_060-068.pdf

Karinthy: Így írtok ti (előszó)

<http://mek.oszk.hu/15500/15551/15551.pdf>

Szóviccek és irodalmi paródiák

<http://mek.oszk.hu/04700/04727/html/544.html>

KARINTHY ALKOTÓI SOKSZÍNŰSÉGE (TÁBLÁZAT)

TANTÁRGY	SZINT	TÍPUS
Irodalom	Emelt szint	Segédanyag

TÉMAKÖR	A „magas” elit művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban
TANANYAG CÍME	A szépirodalmi paródia (Karinthy Frigyes)
SEGÉDANYAG CÍME	Karinthy alkotói sokszínűsége (táblázat)

KARINTHY ALKOTÓI SOKSZÍNŰSÉGE		
SZEREP	MŰFAJ	MŰVEK
Szépíró	<i>novellák, regények</i>	<i>Találkozás egy fiatalemberrel (novellák)</i> <i>Mennyei Riport (agyműtét előtt)</i> <i>Utazás a koponyán körül (agyműtét után)</i> <i>Krisztus és Barabbás (elbeszélések)</i>
Költő	<i>filozofikus versek</i> <i>elégikus versek</i>	<i>Nem mondhatom el senkinek</i> <i>Üzenet a palackban</i>
Drámaíró	<i>tragikomédia</i> <i>jelenetek</i>	<i>Holnap reggel</i> <i>Hököm-színház</i>
Műfordító	-	<i>Swift: Gulliver utazásai</i> <i>Milne: Micimackó</i>
Szórakoztató irodalmi alkotások szerzője	<i>humoros írások</i>	<i>Együgyű lexikon</i> <i>Görbe tükör (humoreszkek)</i> <i>Így írtok ti (irodalmi paródiagyűjtemény)</i> <i>Tanár úr kérem (novella- és karcolatgyűjtemény)</i>
	<i>fantasztikus írások</i>	<i>Nászutazás a Föld középpontján keresztül</i> <i>Utazás Faremidóba</i> <i>Capillária</i>
Publicista	<i>publicisztikák</i>	<i>Szavak pergőtüzében</i>
Filozófus	<i>karcolatok</i>	<i>Minden másképpen van (karcolatok)</i>

TANTÁRGY	SZINT	TÍPUS	FELHASZNÁLÓ
Magyar nyelv és irodalom	Emelt szint	Módszertani útmutató	Diák

TÉMAKÖR	Tanulásmódszertan
TANANYAG CÍME	Források (irodalom)

Tippek diákoknak az emelt szintű irodalom tételek kidolgozásához

Honnan meríts?

Zanza tévé

<http://zanza.tv/>

Érettségi.com

<http://erettségi.com/hirek/irodalom-erettségi/>

Sulinet érettségi tételei

<http://hirmagazin.sulinet.hu/hu/s/erettségi-tetelek>

Gépeskönyv

<http://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/igyjo/setup/portrek/cimlap/cimlap1.htm>

Suliháló

<http://sulihalo.hu/diak>

Érettségi feladatsorok (Oktatás.hu)

<http://www.oktatas.hu/kozneveles/erettségi/feladatsorok>

Kortárs tananyagok

<https://magyartanarok.wordpress.com/aegon-muveszeti-dij/>

Irodalmi portálok, online folyóiratok

Jelenkor

<http://www.jelenkor.net/>

Kortárs Online

<http://www.kortarsonline.hu/>

Litera (irodalmi portál)

<http://www.litera.hu/>

Alföld (folyóirat)

<http://kulter.hu/category/alfold/>

Tiszatáj (folyóirat)

<http://tiszatajonline.hu/>

Könyves Blog

<http://konyves.blog.hu/>

TANTÁRGY	SZINT	TÍPUS	FELHASZNÁLÓ
Magyar nyelv és irodalom	Emelt szint	Módszertani útmutató	Mentor

TÉMAKÖR	Tanulásmódszertan
TANANYAG CÍME	Források (irodalom)

Tippek az emelt szintű irodalom tételek kidolgozásához

Segédanyagok

DIA

<https://pim.hu/hu/dia>

Pimmédia a Petőfi Irodalmi Múzeum digitális hangképtára

<https://pim.hu/hu/pim-media/bemutakozas>

Sulinet Tudásbázis

<http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/magyar-nyelv-es-irodalom>

Fazekas Enciklopédia (kulturális enciklopédia)

<http://enciklopedia.fazekas.hu/index2.htm>

Gépeskönyv

<http://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/igyjo/setup/portrek/cimlap/cimlap1.htm>

Érettségi feladatsorok (Oktatás.hu)

<http://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/feladatsorok>

Kortárs tananyagok

<https://magyartanarok.wordpress.com/aegon-muveszeti-dij/>

Magyar Életrajzi Lexikon

<http://mek.oszk.hu/00300/00355/html/>

A magyar irodalom története

<http://mek.oszk.hu/02200/02228/>